

Ақмола облысында «Масальское» кен орны базасында тау кен-металлургиялық кешенинің құрылышы» жобасының қоршаған ортаға әсерін алдын ала бағалау бойынша ашық жиналыс түріндегі қоғамдық тыңдау хаттамасы.

1. Өткізу күні: 2016 жылдың 23 қарашасы сағат 15:00.
2. Өткізілетін орны:ҚР, Ақмола облысы, Жарқайың ауданы, Державинск қаласы, Ленин көшесі 34, Ақмола облысы Жарқайың ауданы Әкімдігінің мәжіліс залы.
3. Қоғамдық тыңдау Ақмола облысы Жарқайың ауданының Әкімдігімен үйымдастырылған.
Тапсырыс беруші: «Масальский тау кен-байыту комбинаты» ЖШС (бұдан әрі – «Масальский ТБК» ЖШС).
4. Қоғамдық тыңдау жүргізу туралы ақпарат қоғамға келесідей жеткізілді: Ақмола облысы Жарқайың Әкімдігінің сайтына, «Масальский ТБК» ЖШС ресми сайтына, Ақмола облысының табиғи ресурстар және табигатты реттеу басқармасының ресми сайтында «Қоршаған ортаға әсерді алдын ала бағалау» есебі мен хабарламасын, БАҚ «Жарқайың тынысы» және «Целинное знамя» Державинск қаласының аудандық газеттеріне хабарландыруларды жариялау.
«Масальский ТБК» ЖШС-нен қоғамдық тыңдауды өткізу туралы ресми ескертулер Ақмола облысының құрылымдық бөлімшелеріне жіберілді.

5. Қатысқандар:

Жергілікті атқару органдарының өкілдері:

Жарқайың ауданының әкімі Уисимбаев Аскарбек Съезбекович
Жарқайың ауданының ауылшаруашылығы бөлімінің басшысы - Баегизов Октябрь Маркенович
Жарқайың ауданының жұмыспен қамту орталығының директоры – Смаилова Гульнара Сериковна
Жарқайың ауданының кәсіпкерлік және өндірістік бөлімінің бастығы – Бейсенов Талгат Оразович
Жарқайың ауданының сәулет және қала құрылышы бөлімінің басшысы - Ахметов Амантай Мыртамситович
Жарқайың ауданының жер қатаистары бөлімінің басшысы – Шонов Багдат Пионерович
Жарқайың ауданының аумақтық инспекциясының басшысы – Кожабеков Жасулан Ерболович
Ақмола облысының табиғи ресурстар және табигатты реттеу басқармасы» ММ бойынша бас маман - Кубитаева Айгерим Адилкереевна.

Тапсырыс берушінің өкілдері:

«Масальский ТБК» ЖШС директоры - Куанышбаева Рустем Аскербекович.
«Масальский ТБК» ЖШС бас инженері – Ермеков Марат Тегинбаевич.
«Масальский ТБК» ЖШС инженер-құрылышсызы – Пестряев Евгений Васильевич
«Масальский ТБК» ЖШС ұйымдық сұрақтары жөніндегі жетекші маман – Искужин Аскар Сандыбекулы
«Масальский ТБК» ЖШС жобалау менеджері – Жаналиева Индира Романовна.
«Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ экологы - Мейрамов Эсенгельды Акимович.

Әзірлеушінің өкілдері:

«Казгипроцветмет» ЖШС жобасының бас инженері - Прохоров Александр Юрьевич
«Казгипроцветмет» ЖШС бас экологы - Шмелевикова Татьяна Михайловна.

БАҚ өкілдері:

«Целинное знамя» газетінің корреспонденті – Шорбан Светлана Павловна.
«Жарқайың тынысы» редакциясы - Саухимов Темирбек Зейнелович.

Қоғам:

Ушқарасу, Тасаөткел ауылдарының және Державинск қаласының тұрғындары – тізімі қосымша беріледі.

«Нұр Отан» ХДП өкілі - Мынбаев Жанат Тасбулатович».

Қоғамдық тыңдауды ашқан: Жарқайың ауданының әкімі Уисимбаев Аскарбек Съезбекович.

Қатысушылардың бірауызды шешімімен:

Жиналыс төрағасы - Уисимбаев Аскарбек Съезбекович – Жарқайың ауданының әкімі.
Хатшы – Махамбетова Нургуль Нурсеитовна.

-қоғамдық тыңдаудың күн тәртібімен бекітілді:

- Ақмола облысында «Масальское» кен орны базасында тау кен-металлургиялық кешенінің құрылышы» жобасының техникалық-экономикалық негізdemесінің «Қоршаган ортаға әсерді алдын ала бағалау» материалдарын жүргіштырықça таныстыру және мақұлдау.

7. Сөз сөйлегендер:

«Масальский ТБК» ЖШС директоры - Куанышбаев Р.А. «Масальский ТБК» ЖШС және «Казгипроцветмет» ЖШС өкілдерін таныстыруды және жоба бойынша жалпы ақпарат туралы айтып өтті.

«Масальский ТБК» ЖШС бас инженері Ермеков М.Т.қатысушыларды жобаланып отырған тау кен-байыту кешенінің негізгі параметрлерімен және негізгі технологиялық шешімдерімен таныстырып өтті.

«Казгипроцветмет» ЖШС бас инженері - Прохоров А.Ю. презентацияны көрсетті және Ақмола облысында «Масальское» кен орны базасында тау кен-металлургиялық кешенінің құрылышы» жобасының негізгі техникалық-экономикалық көрсеткіштері туралы ақпараттандырды.

«Казгипроцветмет» ЖШС Бас экологы - Шмельникова Татьяна Михайловна Ақмола облысында «Масальское» кен орны базасында тау кен-металлургиялық кешенінің құрылышы» жобасының қоршаган ортаға әсерін алдын ала бағалау тақырыбына баяндама ұсынды.

«Масальский ТБК» ЖШС директорының сөз сөйлеуінің мазмұны - Куанышбаев Р.А.:

«Масальский тау кен-байыту комбинаты» ЖШС «Тау-Кен Самұрық» АҚ еншілес компаниясы болып табылады және Ақмола облысында «Масальское» кен орны базасында тау кен-металлургиялық кешенінің құрылышы» жобасын іске асырады. Серіктестік Ақмола облысы Масальское кен орнында темір рудасын өндіру және барлауға 2007 жылғы 24 желтоқсандағы №2519 келісімшарттына ие. Жобаның мақсаты: жоғары тиімді инновациялық технологияларды ендірумен тау кен-металлургиялық кешенінің құрылышы, әрі қарай өндірумен кен қазу, дайын өнімнің 1 млн т дейін қуаты бар болат илемнің өнімін шығару бойынша өндіріс.

«Масальский ТБК» ЖШС бас инженері М.Т. Ермековтың сөзі:

«Масальское» құрамында темір бар кен орны өткен жүзжылдықтың 40 жылдары ашылған, алғашқы барлау 50 жылдарда жүргізілді, жете барлау және коммерциялық игеруге дайындық 2000 жылдары орындалды. Бүгінгі күні Масальское кен орны терең емес тау жыныстарының орны бар, бірақ кен ішіндегі темірдің құрамы өте төмен келеді, бұл сыртқы инвесторларды тартуды қыннадатады. Жоба жобаның операторы болып табылатын «Масальский ТБК» ЖШС қатысушысы, «Тау-Кен Самұрық» АҚ ұлттық тау кен компаниясының әгидасымен іске асырылады. Кен орны мен кешенниң құрылышын әзірлеу үшін Серіктестік қытай банкі арқылы қарыз алушы жоспарлайды. Құрылыш кезеңінде орындаушылар қытай компаниялары болады. Металлургиялық кешенді енгізумен өңірдің әлеуметтік-экономикалық жағдайларын жақсарту, жұмыс орындарының елеулі санын құру, шағын және орта бизнесті дамытуды ынталандыру күтіледі. Бюджетке аударымдарды көбейту Жарқайың ауданында ғана емес, жалпы Ақмола облысындағы экономикалық жағдайды жаңа деңгейге көтеруге көмектеседі.

«Казгипроцветмет» ЖШС жобасының Бас инженері А.Ю Прохорованың сөзі :

«Казгипроцветмет» жобалау институты Ақмола облысында «Масальское» кен орны базасында тау кен-металлургиялық кешенінің құрылышы» жобасының техникалық-экономикалық негіздемесінің әзірлеушісі болып табылады. Жобаның ТЭН құрамында бүгін қоғамдық тындауларда ұсынылған қоршаған ортаға әсер етудің алдын ала бағасы орындалды (ҚОӘБ).

Қоғамға жағдаяттық жоспардың сыйбалары, карьер мен негізгі нысандар көрсетілген өнеркәсіптік алаңдарының салыстыру жоспарының сыйбасы, металлургиялық зауыттың технологиялық тораптарының орналасу сыйбасы, жобаның бас жоспары ұсынылды. Қәсіпорынның қуаты: тау кен өндірісі -11 млн. тонна кен жылына, байыту фабрикасы- 1,2 млн. тонна жылына құрамында темір бар концентрат, домна өндірісі – 1 050 000 тонна сұйық шойын, болат балқыту өндірісі – 970 мың тонна жылына болат әзірлеме, илем өндірісі- 940 мың т жылына болат илем. Тау кен өндірісінің, байыту фабрикасының, металлургиялық зауыттың, қосалқы мақсаттағы нысандардың, артқы шаруашылықтың қысқага түсініктемесімен негізгі техникалық шешімдер ұсынылды.

Кен шығару бойынша карьердің өнімділігі тау кен техникалық шарттарына сәйкес металлургиялық кешенниң қажеттілігімен ТЭН әзірлеуге техникалық тапсырмамен анықталған және жылына 11,0 млн.тонна кенде құрайды.

Қабылданған өнімділік пен карьердің контурында болатын кен қорына негізделе отырып, карьердің пайдалану мерзімі 61 жылды құрайды.

Инфракұрылымды нысандардың құрылышы жоспарланған:

- ЭБЖ Есіл кіші станциясымен;
- Есіл өзенінен су бұру (Есіл);
- Есіл өзені арқылы көпір өткелімен Есіл жаңындағы станциядан теміржол тармақтары;
- Есіл өзені арқылы көпір өткелімен Есіл-Державинск шоссесіне дейін автомобиль жолы.

ТЭН әлеуметтік тарауы ұсынылды: жобалау өнімділігіне тау кен-металлургиялық кешенінде жұмыс істейтіндердің тізім бойынша саны 5256 адамды құрайды, оның ішінде жұмыскерлер – 4726 адам, инженерлік-техникалық қызметкерлер – 530 адам.

Оның ішінде негізгі өндірістің саны 2241 адамды құрайды:

карьер – 541 адам

жұмысшы – 513 адам,

басшылар, мамандар, қызметшілер – 28 адам;

байыту фабрикасы – 207 адам

жұмысшы – 176 адам,

жетекшілер, мамандар, қызметшілер – 31 адам;

металлургиялық комбинат – 1493 адам

жұмысшы – 1345 адам,

жетекшілер, мамандар, қызметшілер – 148 адам.

Қосалқы өндіріс пен жалпы комбинаттық қызметтердің саны 3015 адам: жұмысшы – 2692 адам, ШЖК – 323 адам.

«Казгипроцветмет» ЖШС жобасының Бас экологы Т.М. Шмельникованың сөзі:

Техникалық-экономикалық негіздеменің шегінде Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес алдын ала ҚОӘБ әзірленген, оның мақсаты барлық ықтимал әрекеттерді барынша азайту бойынша шаралар жоспарын әзірлеу және негізгі экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді анықтау, қоршаған ортаға тау кен-байыту кешенінің шаруашылық қызметімен байланысты ықтимал әсерді анықтау болып табылады.

Әзірленген жобалық шешімдермен карьерде ашық тәсілмен кенді өндіру, оны концентратын алу арқылы байыту, әрі қарай кезең-кезеңмен агломерат, шойын, болат әзірлемелерді және жылына 1 млн тонна шамасындағы мөлшерде құрылышы және машина құрылышының илемі түрінде дайын өнімді шығару жоспарланады.

Тау жыныстарының орны бетінен табиғи кішігірім терендігі созылған, қолайлы гидрогеологиялық шарттар, күрделі инженерлік-геологиялық және тау кен техникалық шарттар ашық тәсілмен Масальский кен орнының бекітілген запастарын әзірлеу шарттарын анықтады. Техникалық мақсатсыздығынан ТЭН-де өндірілік жер асты әдістері қарастырылмаған.

Жобалау шешімдерімен қарастырылған магнитті сепарациялау әдісімен Масальский кен орнының кенін байытудың технологиясы жақсы жасалған, темір кенінің осы түрі үшін анағұрлым экономикалық тиімді дәстүрлі сұзба болып табылады (құрамында ванадий бар титан магнетитті).

Алынған концентратты қайта өндірілік металлургиялық тәсілі темір кенінің осы түрін қайта өндірілік ықтимал тәсілдерін салыстырмалы экономикалық талдау негізінде анықталды. Агломератты алдын ала алумен домна балқыту процесі үлкен экономикалық тиімділік пен мақсаттылыққа Масальский кен орнының кендеріне қолданылады.

Тау кен-металлургиялық кешенінде жинақы орналастыру және алып отырған жердің мөлшерін азайту мақсатында бастапқыда тау кен объектісіне тікелей жақындықта байыту және металлургиялық өндірісті шоғырландыру керек.

Тау кен-металлургиялық кешенде технологиялық процесті қамтамасыз ету үшін вахталық елді мекен және қосалқы мақсаттағы нысандар қарастырылған. Тау кен-металлургиялық кешенінің жұмыс істейтін персоналының жалпы тізім бойынша саны шамамен 4000 адам.

Масальской кен орнының темір кен базасында тау кен-металлургиялық кешенінің күрылышы ТЭН әзірлеудің алдында әрі қарай экологиялық мониторинг және бақылау кезінде экологиялық зерттеулердің нәтижелерін пайдалану, ықтимал экологиялық бұзушылықтарды анықтау, қоршаған ортаның негізгі компоненттерінің ластану деңгейін бағалауды қосқан кезде өнеркәсіптік алаңының қоршаған ортасының қазіргі (нақты) күйін бағалау мақсатында инженерлік-экологиялық зерттеулер орындалды. Зерттеулерді Қарағанды қаласының «Биосфера Қазақстан» ФЗИ ЖШС мамандары жүргізді және «Есеп» түрінде ұсынды:

Атмосфералық ауаның ластану деңгейіне қарай аумақ орташа аймақта жатқызылады. Бұғінгі күні «Казгидромет» РМК Филиалының Масальское кен орнында ластайтын заттардың фонды концентрациялары туралы мәліметтері жоқ.

Топырактың іріктелген сынамаларында кен орны топырағында бериллій, ванадий, күшән мен марганецтің құрамында болуы санитарлы нормалардан асады, бұл кен денелерінің бар болуымен байланысты табиғи геохимиялық аномалиямен шартталған.

Марганецты есептемегенде беттік суларда микроэлементтердің концентрациясы (Масалкөл, Қарағайлықөл, Ердінкөл, Шөптікөл) рұқсат етілген нормалардан аспайды. Көптеген беттік сулардың сулары тұщы болып келеді Шөптікөл көлінен ыасқа.

Масальское кен орны ауданында және участкесінде радиометриялық бақылаулар геологиялық-түсіру және геологиялық барлау зерттеулерімен толық ауқымда жасалды, жүргізілген жұмыстардың нәтижесінде перспективалық радиоактивті аномалиялар орнатылған. «Масальское» кен орны участкесіндегі радиациялық жағдайы осы өңірге тән келеді, амбиентті балама мөлшерлемесінің қуаты 0,07-0,14 мкЗв/сағ диапазонында ауытқиды, бұл нормативті мәндерінен біршама тәмен, радон ағынының тығыздығы нормативті мәндерден тәмен келеді. -

Алдын ала ҚОӘБ әзірлеу кезінде биосфераның барлық негізгі элементтер қамтылған: жер қойнауы, топырак, су және әуе бассейні, өсімдік және жануар әлемі. Қарau нәтижелері бойынша келесі қорытынды шыгарылды:

Күнтізбе бойынша кеннің жоспарлы қуаты жылына 11 млн тонна кенді құрайды, бұл кезде аршу жұмыстарын есепке алғанда, күстың жыл сайынғы көлемі 8,5 млн м³ жеткізіледі, карьерді пайдалану мерзімі 61 жылды құрайды.

Карьердің максималды терендігі оның соңғы дамуында 305 м құрайды, ал карьердің ауданы жер бетінің деңгейінде – 2,5 км², нәтижесінде карьерді өңдеу соңына қарай 430 млн м³ көлемді күыс пайда болды.

Карьерді өңдеу тау сілемдерінің тұтастығын бұзады және тау кен жыныстарын жылжытады, сондықтан Масальское кен орнында кен шығарудың әсері жогары деп бағаланаады. Кен орнын өңдеу аяқталғаннан кейін карьер жер асты суларымен толтыру үшін қалдырылады және бірте-бірте онда су қоймасы қалыптастырылады, бірақ бұл су қоймасының айнасы карьердің жогары жиегінен біршама тәмен орналастырылады. Карьердің периметрі бойынша биіктікten құлау қаупі туралы ескерту қалқандары орнатылады. Карьерге аппаратын жолдар көліктің карьеріне өтетін жолды болдырмайтын құммен салынады.

Тау кен жұмыстары аяқталған сәтке қарай үйінділердің беттері бульдозерлермен тегістеледі және өнімді топырақ қабатымен жабылады, одан кейін ол көп жылдық жазғы кезеңге тәмен ылғалдылыққа тұрақты көпжылдық шөптермен жабылған.

Тау кен-металлургиялық кешенді орналастыру кезінде тұрақты пайдалануға жер бұрудың ауданы 4337,72 га құрайтын болады, онда аршу кен үйінділерімен карьер, қалдық қоймалары мен үйінділері бар байыту фабрикасы және құргақ магнитті

сепарациялау үйінділері, технологиялық қалдық үйінділерімен металлургиялық өндіріс, инфрақұрылым объектілері мен көлік желілері, вахталық елді мекені.

Құрылыш кезеңіне уақытша пайдалануға 345,42 га аудан жер беріледі, ол құрылыш аяқталғаннан кейін бастапқы күйіне келтіріледі.

Құрылыш кезінде топырақ пен жер бетіне әсер ету тау кен-металлургиялық кешені кезінде жоғары ретінде бағаланады. Тау кен-металлургиялық кешенінің жобаланатын нысандарының құрылышы мен пайдалану аумақта жаңа топографиялық формасын жасайды, беті рельефинің өзгеруі ұзақ уақытты болады.

Есімдікке антропогенді әсер етудің негізгі түрлері мыналар:

- кешенді салу кезінде жер асты жұмыстарын жүргізу нәтижесіндегі өсімдік бетін жоу;

- кешенді пайдалану кезінде атмосфера арқылы ластаушы заттардың әсері;
- топырақ арқылы ластайтын заттардың әсері.

Кешенниң жұмысының үздіксіз режимін ескере отырып өсімдікке атмосфераға зиянды заттардың лақтырылуы жыл ішінде уақыты мен орны бойынша тұрақты болады

Масальское кен орнының орналасуы – жабайы жануарлардың маңызы төмен мекендеу орны болып есептеледі, себебі аумағы антропогенді әсерге ұшырағыш және егіс далалары бар. Аумақты жабайы аңдардың қауымдасталығы үшін шектес ұқсас аумақтарға орналастыруға экеледі.

Кешенниң құрылышымен мекендеу орындарының фрагментациясы байланысты, яғни автомобиль жолдары, құбырлар мен басқа да құрылыштар есебінен табиғи мекендеу орындарын жасанды шектеу. Келешекте, тау кен-металлургиялық кешенниң қызметі аяқталғаннан кейін, құрылыштар мен өндірістік корпустар мүмкіндігінше қайта кескінделетін болады, ал таратуға жатқызылатын объектілердің аумақтары қайта қалпына келтіріліп, мемлекетке қайтарылады.

Атмосфералық ауаны ластайтын заттардың тізімі мен мөлшері бойынша тау кен-металлургиялық кешені I санатты қауіптілік нысанына жатады. Барлығы тау кен-металлургиялық кешенниң атмосфералық ауаға 60 көзден 39 ластайтын заттар лақтырылады. Адамның ағзасына әсер ету деңгейіне қарай заттар 2,3 және 4 қауіптілік санаттарына жатқызылады. Жобалау шешімдерімен атмосфералық ауаға ластайтын заттардың лақтырылуын төмендету бойынша шаралар қарастырылған,

Қарастырылған шанды тазарту жабдығы негізінен шаң мен күкіртті ангидридті тазалауға арналған. Қабылданған тазарту жабдығы қолданыстағы өндірістердің қазіргі заманға сай өндірістеріне сәйкес келеді, жобалау шешімдерін іске асыру кезінде ластайтын заттардың жалпы төмендеуі шамамен жылына 97000 тоннаны құрайды.

Тау-кен-металлургиялық кешенниң нысандары тікелей бір-біріне жақын орналасқандығын есепке ала отырып, кәсіпорын үшін жалпы жеке өндірістік нысандардан санитариялық-қорғаныс аймақтарының түйіндесуі салдарынан бірыңғай нормативтік санитариялық-қорғаныстық аймақ орнатылған. Себу есебі бірыңғай санитариялық-қорғаныстық аймақ шекарасындағы барлық ластауыш заттектері бойынша жердегі концентрациясы халық қоныстанған орындар үшін атмосфералық ауа сапасының гигиеналық нормативтерінен аспайды.

Жалпы атмосфералық ауа әсері стационарлық көздерден ластаушы заттардың қалдығы жылына шамамен 24246 тонна, жылжымалыдан – жылына 6983 тонна мөлшерде көрінеді және орташа ретінде бағаланады.

Физикалық факторлардың СҚА шекарасындағы болжалды әсері (шуыл, діріл, электромагниттік сәулелену, радиациялық жағдай) санитариялық нормалардан аспайды.

Тау-кен-металлургиялық кешенниң белгіленген шаруашылық қызметі нәтижесінде ауданның су бассейніне әсер алдымен Есіл өзенінен 11,6 млн м³ көлемінде таза судың жылдық жиналуды арқылы анықталады. Таза өзен суын тұтынуды қысқарту мен ағын сулардың қалдықтарының алдын алу үшін сумен жабдықтаудың айналмалы жүйесі

қарастырылады. Тұрмыстық, өндірістік, жаңбыр суағарлары тазартуға ұшырайды. Жобалық шешімде беткейлік су нысандарына ағын судың ығысуы қарастырылмаған.

Тау-кен-металлургиялық кешенін пайдалану процесінде технологиялық қалдықтар (аршылған жыныстар, күргақ және ылғалды магниттік бөліну қалдықтары, қоқыс, кулқож) және тұтыну қалдықтары (ҚТК) түзіледі.

Барлық қалдықтар оларды орналастырған кезде қоршаған ортаға әсерін төмендету мақсатында арнайы дайындалған аумақтарға орналастырылады (4.1-сурет).

Үйіндіге қаттап тасталған аршылған жыныстың жалпы мөлшері карьерді өңдеудің бүкіл кезеңінде шамамен 542 млн. т құрайды, байыту, металлургиялық өндіріс пен қазандықтың қатталынатын технологиялық қалдықтарының жалпы мөлшері – шамамен 167 млн. тонна. Барлық технологиялық қалдықтар сұраныс туындаған кезде іске асыру мүмкіндігімен селективті түрде қаттап тасталынады.

Жабдықтар мен ғимараттарды эксплуатациялаған кезде, сондай-ақ, жұмыс істейтін қызметкердің өмірлік іс-әрекеті нәтижесінде түзілетін қалдықтар ҚТК жеке полигонында қаттап тасталынады немесе шарт бойынша шеттегі үйымдарға беріледі.

Тау-кен-металлургиялық кешенін эксплуатацияға қосу арқылы негізгі мақсаты қоршаған ортаны қорғау, тиімді қолдану мен табиги ресурстарды қалпына келтіру, қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнамада белгіленген талаптардың сақталуын қамтамасыз ету бойынша іс-шаралардың шаруашылық қызметі процесінде орындалуын қамтамасыз ету болып табылатын өндірістік экологиялық бағдарламасы әзірленетін болады.

Тау-кен-металлургиялық кешенін салу мен эксплуатациялау кезінде әлеуметтік-экономикалық аспектілерге әсер бәрінен бұрын аймақтық экономика үшін жағымды мәнге ие ретінде бағаланады, себебі тау-кен-металлургиялық кешенінде вахталық әдіспен жұмыс істейтіндерден басқа жұмыс істеуге жақын орналасқан елдімекендердің халқының айтарлықтай мөлшері қамтылатын болады.

Жалпы алғанда, тау-кен-металлургиялық кешенінің қоршаған ортаға өндірістік және шаруашылық әсері үйғарынды ретінде бағаланады, себебі кешенің өндірістік қызметі әлбетте ірі әлеуметтік-экономикалық әсерде – халықты еңбекпен қамту, осыдан оң экономикалық салдардан шығатын тауарлық өнім алу кезінде бар экологиялық теңсіздікті бұзбайды.

Тау-кен-металлургиялық кешендерін эксплуатациялау процесінде қоршаған табиги ортаны қорғау, жұмыс істеуші қызметкер мен жақын орналасқан елдімекенде тұратын адамдардың қауіпсіздігіне қатысты Қазақстан Республикасы Зандарының сақталуы бақыланатын болады.

8. Жинальысқа қатысушылардың және қоғамдастық өкілдерінің сұрақтары, ұсыныстары және ескертулері:

1) Жарқайың ауданы әкімі А.С.Уисимбаевтың сұрағы – қоғамдық тыңдаулар төрағасы.

Сөз сөйлегендеріңіз үшін бәрінізге алғыс білдіремін. Аталған жоба біздің өніріміз үшін және экономиканы дамыту үшін өте маңызды. Аталған жобаның республикалық маңызы бар және Әкімдік оны қолдайды. Бірнеше сұрақтар бар. Сөз сөйлеу барысында жобаға бес мыңнан астам тартылады деп айттылды. Қытай және қазақстан жұмысшыларының ара қатынасы қалай болады? Сондай-ақ жергілікті жұмысшылардың аграрлық сектордағы жұмыстарын тастап, жоғары жалақы іздеу барысында тау кен-металлургиясының кешеніне жұмысқа ауысуы мүмкін деген қорқынышта бар.

«Масальское ТБК» ЖШС директоры Р.Куанышбаевтың жауабы: тау кен-мателларугиясы кешенінің құрылышына пайдалануға бергенге дейін қытай мердігері

жауапты және жауапкершілікте болады, өйткені аталған әлеуетті мердігер қарыз қаражаттарды тарта отырып, аталған жобага қатысып отыр. Құрылыш барысында жергілікті және қытай қызметкерлерінің ара қытанаға Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес үйлестірілетін болады. Пайдалануға бергеннен кейін қытай қызметкерлерінің саны азайтылатын болады және жергілікті қызметкерлерді оқыту және жобалау көрсеткіштеріне қол жеткізу кезеңдерінде ғана сақталады, одан кейін кәсіпорында жергілікті кадрлар ғана жұмыс істейтін болады. Алайда, өнірде қажетті кәсіби кадрлардың, атап айтқанда металлургтардың, байытушылардың және басқа да білікті қызметкерлердің тапшылығын ескеру қажет. Серіктестік «Кекшетау қаласының жоғары техникалық мектебі» МҚКК колледжімен арнаулы мамандарды даярлау жөнінде меморандумға қол қойды. Жақын жылдары пайдалануға бергенге дейін Серіктестік техникалық мамандарды даярлау және тарту мәселелерімен айналысады жоспарлап отыр.

«Масальское ТБК» ЖШС М.Т. Ермековтің жауабы: Аграрлық секторда жұмыс істейтін қызметкерлерге қатысты – жұмыс берушілерге қазіргі уақыттан бастап, жергілікті қадрларды қалай қызықтырамын деп ойлану қажет, өйткені өндірістік кәсіпорындарда жалақы айтарлықтай жоғары. Бұл өндірісті сәйкестендіру бойынша технологияларды енгізуге қатысты. Аталған жағдайда таңдау құқығы бар кәсіби қызметкерлердің тасы өрге домалайды. Аталған жобаның ауқымды болатынын және Державинск және Есіл қалаларының адами ресурстарының жеткіліксіздігін де ескеру қажет. Басқа өнірлерден мамандар тартылатын болады, атап айтқанда біз Торғай боксит кен басқармасынан қызметінің қысқаруына байланысты босап қалатын Арқалық қаласынан мамандарды тартуды жоспарлап отырмыз.

2) Жарқайың ауданы әкімі А.С. Уисимбаевтың сұрағы – қогамдық тыңдаулар төрагасы.

Жоспарланып отырған так кен-металлургиясы кешенінен 12 км қашықтықта Үшқарасу ауылы орналасқан. Аталған ауылды қалпына келтіруге және қажеттілігіне қарай пайдалануға болатын ғимараттар мен объектілер (мектеп, кеңсе және басқалары) бар. Жол және электр қуаты бар. Үшқарасу ауылын жоспарланған вахта ауылы ретінде қарастыруға болады ма?

«Масальское ТБК» ЖШС директоры Р.Куанышбаевтың жауабы: Қазіргі уақытта, ТЭН сатысында біз кешен аумағында вахта ауылының орналасуын қарастырудамыз. Өйткені аталған ауыл вахта әдісімен тартылатын техникалық қызметкерлер үшін көзделген, сәйкесінше вахта ауылы металлургиялық кешен ауданының аумағында болуы тиіс.

«Казипроцветмет» ЖШС жобасының бас инженері А.Ю. Прохоровтың жауабы: Үшқарасу ауылының аталған нұсқасын вахта ауылы ретінде келесі сатыда қарастыруға болады, яғни ғимарат пен объектілерге, инфрақұрылымға тексеру және бағалау жүргізу.

«Масальское ТБК» ЖШС М.Т. Ермековтің жауабы: Вахта ауылының орыны жоба аумағында белгіленген деген бірнеше себептер бар. Бұл ең алдымен сұық климат, әсіресе қыс мезгілінде. Өндіріс процесі үздіксіз болып табылады және техноогендік қауіптіліктерге ие, осыған байланысты негізгі мамандар кез келген уақытта келе алуы тиіс. Бірақ Үшқарасу ауылы үшін бұл жақын жатқан елді мекен ретінде айтарлықтай қарқын болады. Қызметкерлер үй салып немесе сатып алуы, отбасын құруы мүмкін, сл кезде есқи

ғимараттар мен әлеуметтік обьектілердің қалпына келтіру мәселелері шешілетін болады, ол ауылдың экономикалық жоспарына жағымды әсер етеді. Сондай-ақ, жоба Пришимская станциясының және Державинск қаласының дамуына жақсы ықпал ететін болады.

3) Жарқайың ауданы әкімі А.С.Уисимбаевтың сұрағы – қоғамдық тыңдаулар төрагасы.

Есіл өзені арқылы теміржол және автомобиль жолдарының құрылышы қанша жылға есептелген?

«Казгипроцветмет» ЖШС жобасының бас инженері А.Ю. Прохоровтың жауабы:
Есіл өзені арқылы теміржол және автомобиль жолдарының құрылышы 2,5 жылға 2018 жылдан 2020 жылға дейінгі аралықта есептелген.

4) Жарқайың ауданы әкімі А.С.Уисимбаевтың сұрағы – қоғамдық тыңдаулар төрагасы.

Жарқайың ауданының әкімідігі Масальский ТБК қызметкерлері үшін екі бес қабатты үй бере алады. Жобаны жасау және мемлекеттік сараптама жүргізу мүмкіндігі бар. Бірақ аталған екі бес қабатты үйлерді қалпына келтіру қажет, ол Державинск қаласын дамыту қарқыны болар еді.

«Масальское ТБК» ЖШС директоры Р.Куанышбаевтың жауабы: 2017 жылы жобалау кезеңіне өту жоспарланған, аталған ұсыныс одан әрі келешекте қаралатын болады.

5) Жарқайың әкімдігінің кадр қызметі басшысы Н.В.Подрезовтың сұрағы.

Жергілікті халық үшін талап етілетін мамандардың тізімін кейіннен жариялауға болады ма?

«Масальское ТБК» ЖШС директоры Р.Куанышбаевтың жауабы: әрине, кейін Серікtestіk Жарқайың ауданы әкімдігіне тізім ұсына алады.

6) Жарқайың ауданы әкімі А.С.Уисимбаевтың сұрағы – қоғамдық тыңдаулар төрагасы.

Есіл өзенінің суы бойынша мәселе қызықтырады, Масальский ТБК суы үшін жылына қанша су көлемі қажет?

«Масальское ТБК» ЖШС М.Т. Ермековтің жауабы: Кәспіорынның суды пайдалануын Астана қаласынан тазартылған суды тастау есебінен өтеу жоспарланған, ол ағыстан жоғары орналасқан, алдын ала деректер бойынша жылына 90 млн. куб.метр. Біз осы көлемнен 20 млн. куб. метр сұратып отырмыз. Нақтылығында табиғатты қорғау шараларын енгізу есебінен біз суды тұтынуды екі есе төмендетеміз деп отырмыз. Кәспіорында химиялық ағындар жоқ, су кенді физикалық сулау және металлургиялық агрегаттарды салқыннату үшін пайдаланылады. Суды жоғалту негізінен табиғи булану есебінен болады, ол өнірдегі жауын-шашындарға жағымды ықпал етеді.

7) Жарқайың әкімдігінің жұмыспен қамту бөлімінің басшысы Г.М.Нурмагамбетовтың сұрағы – қайтадан оку үшін адамдардың қандай санаты үміткер бола алады? Қайта оқуға жергілікті халық үміткер бола ала ма?

«Масальское ТБК » ЖШС директоры Р.Куанышбаевтың жауабы: әкімдіктің мекенжайына Серіктестікten талап етілетін мамандықтардың тізбесі жіберілетін болады, тізімнен басым белігі, ол арнаулы-орта білімі бар мамандар. Техникалық колледждердің немесе оқу орындарының басқа мамандықтарының түлектері теориялық окудан және практиканы зауыттың өзінен өтетін болады. Жоғары білімі бар кейбір топтар жабдықтарды өндіруші зауыттарға оқуға жіберіледі. Оқу аяқталғаннан кейін қызыметкерлер белгілі бір мерзімде өндірісте жұмыс істейі тиіс. Эрине жергілікті халық қайта оқуға үміткер бола алады және кадрлар тапшылығы да байқалуы мүмкін.

«Казги процветмет» ЖШС жобасының бас инженері А.Ю. Прохоровтың жауабы: Жер қойнауын пайдалану келісімшартында әрбір өндірілген кен тоннасынан персоналдың оқуына аудару көзделген. Сондықтан бұл ақшалар персоналды оқытуға міндетті түрде жұмсалатын болады және кәсіпорын мемлекет алдында персоналды оқыту үшін есеп беретін болады. Кәсіпорынның шешіміне қарай Масальск базасында немесе Державинск қаласында мамандандырылған оқыту орталықтары құрылатын болады.

8) **Жарқайың әкімдігінің сұгулем бөлімінің басшысы А.М.Ахметовтің сұрағы** – Мен жергілікті тұрғын болып табылатындықтан, экологиялық мәселелерге қобалжудамын, Эколог Татьяна Шмельникова баяндама оқыды, бірақ дегенмен бұл адамдардың денсаулығына қалай әсер етеді?

«Масальское ТБК » ЖШС М.Т. Ермековтің жауабы: Кәсіпорын заманауи жабдықтармен жараптандырылатын болады, мысалы газ тазартуда, шанды жоюда, домен газын кәдеге жарату және басқа да технологиялар көзделген. Металлургиялық кешен Державинск қаласынан және Есіл қаласынан 60 км алыстасылған, ол өнірдің анағұрлым жақын елді мекендеріне әсер етуді төмендетеді. Сондай-ақ кәсіпорын желдің бағытын ескере отырып, осы қалаларға қатысты табысты орналасқан. Кәсіпорын жанында санитариялық-қорғаныс аймағы көзделген.

«Казги процветмет» ЖШС бас экологі Т.М.Шмельникованың жауабы: Атап өтілгендей, кәсіпорыннің санитариялық-қорғаныс аймағы бар, онда заттардың шекті рұқсат етілген концентрациясы (ШРК) ОВОС жобасы айқындаған рұқсат етілген нормалардан аспайтын болады, ол өндірістің аталған типтеріне арналған заңнамалық талаптарға сәйкес әзірленіп, келісілтін болады. Эрине қоршаган ортага ықпал ету аймағы бар, ол ұқсас объектілерді ескере отырып, 30 км дейін төсөлуі мүмкін. Біздің бағалауымыз бойынша қаланың экологиясына әсер ету мүмкін емес.

«Казги процветмет» ЖШС жобасының бас инженері А.Ю. Прохоровтың жауабы: зауытта технологиялық процесті жүргізуін заманауи әдістері қолданылатын болады, бұл ретте домен газы аралық резервуарларға толық толтырылады, содан кейін газben араластырылып технологиялық процестерде пайдаланылады.

9) **«Ақмола облысының Табиги ресурстар және табигатты пайдалануды реттей басқармасы» ММ бас маманы А.А.Кубитаевтың сұрағы**

Суды тазартуға көзделетін болады ма?

«Казги процветмет» ЖШС бас экологі Т.М.Шмельникованың жауабы:

Суды тазартуғимараттары міндетті болып табылады. Тұрмыстық ағындар тазартылғаннан кейін өндірістік циклге жіберілетін болады. Қатты қалдықтар полигонда қоймаланады.

10) Жеке кәсіпкер Қайрат Есенбаевтың сұрагы:

Кен орны ауданында радиация көздері бар. Ашу жұмыстарын жүргізгенде радиация таралуы мүмкін бе?

«Казгипроцветмет» ЖШС жобасының бас инженері А.Ю. Прохоровтың жауабы:

Аталған кен орнын зерттеу кезінде, өнірде тау-кен және құрылыштарын жүргізген уақытта радиактивті көздер айқындалған жок. Радиоактивтіліктің болмауы туралы анықтама бар.

Талқылау қорытындысы бойынша негізігі тұжырымдар:

«Масальское ТБК» ЖШС Тапсырыс берушінің өкілдері және «Ақмола облысында «Масальское» кен орны базасында тау кен-металлургиялық кешенінің құрылышы» жобасына техникалық-экономикалық негіздеменің «Коршаган ортага әсерін алдын ала бағалау» бөлімін Орындаушының өкілдері жобаның мазмұны бойынша және оның өнірдің қоршаган ортасына ықпалы бойынша толық ақпарат ұсынды. Қоғамдық өкілдердің барлық сұрақтарына жағдаяттық және түсінікті түсініктемелер берілді. Талқылау қорытындысы бойынша қоғамдық өкілдері жобаның аудан үшін және жалпы өнір үшінде үлкен маңызы бар екенин атап өтті. Аталған жобаны іске асыруды аудан тұрғындары көптен күткен және өнірлегі әлеуметтік-экономикалық жағдайды жақсартуға ықпал ететін, халықты жұмыс орындарымен қамтамасыз етуге, жастардың кетуінің алдын алуға, салық салынатын базаны кеңейтуге мүмкіндік береді және жалпы оң тиімділігі бар.

1. Қоғамдық тындау өткізілді деп есептелсін.

2. Ақмола облысында «Масальское» кен орны базасында тау кен-металлургиялық кешенінің құрылышы» жобасының қоршаган ортага әсерін алдын ала бағалау бойынша жобаға қоршаган ортага әсерін бағалау материалдары мақұлдансын.

Қоғамдық тындаулар төрағасы:

А. С. Уисимбаев

Қоғамдық тындаулар хатшысы:

Н. Н. Махамбетова

**Протокол общественных слушаний в форме открытого собрания
по предварительной оценке воздействия на окружающую среду проекта
«Строительство горно-металлургического комплекса на базе месторождения
«Масальское» в Акмолинской области».**

1. Дата проведения: 23 ноября 2016 года в 15:00 часов.
2. Место проведения: РК, Акмолинская область, Жаркаинский район, г. Державинск, ул. Ленина 34, зал заседаний Акимата Жаркаинского района Акмолинской области.
3. Общественные слушания организованы Акиматом Жаркаинского района Акмолинской области.
- Заказчик: ТОО «Масальский горно-обогатительный комбинат» (далее – ТОО «Масальский ГОК»).
4. Информация о проведении общественных слушаний доведена до сведения общественности посредством: опубликования объявления и отчета «Предварительная оценка воздействия на окружающую среду» на официальном сайте Жаркаинского Акимата Акмолинской области, на официальном сайте ТОО «Масальский ГОК», на официальном сайте Управления природоохранных ресурсов и регулирования природопользования Акмолинской области, СМИ – объявления в районных газетах г.Державинска «Целинное знамя» и «Жарқайың тынысы».
Официальные уведомления о проведении общественных слушаний от ТОО «Масальский ГОК» были направлены структурным подразделениям Акмолинской области.

5. Участвовали:

Представители местных исполнительных органов:

Аким Жаркаинского района Уисимбаев Аскарбек Съезбекович
Руководитель отдела сельского хозяйства Жаркаинского района - Баегизов Октябрь Маркенович
Директор центра занятости Жаркаинского района – Смаилова Гульнара Сериковна
Руководитель отдела предпринимательства и промышленности Жаркаинского района – Бейсенов Талгат Оразович
Руководитель отдела архитектуры и градостроительства Жаркаинского района - Ахметов Амантай Мырзамситович
Руководитель отдела земельных отношений Жаркаинского района – Шонов Багдат Пионерович
Руководитель территориальной инспекции Жаркаинского района – Кожабеков Жасулан Ерболович
Главный специалист по ГУ «Управления природных ресурсов и регулирования природопользования Акмолинской области» - Кубитаева Айгерим Адилкереевна.

Представители Заказчика:

Директор ТОО «Масальский ГОК» - Куанышбаева Рустем Аскербекович.
Главный инженер ТОО «Масальский ГОК» – Ермеков Марат Тегинбаевич.
Инженер-строитель ТОО «Масальский ГОК» – Пестряев Евгений Васильевич
Ведущий специалист по организационным вопросам ТОО «Масальский ГОК» – Искужин Аскар Сандыбекулы
Проектный менеджер ТОО «Масальский ГОК» – Жаналиева Индира Романовна.
Эколог АО «НГК «Тая-Кен Самрук» - Мейрамов Эсенгельды Акимович.

Представители разработчика:

Главный инженер проекта ТОО «Казгипроцветмет» - Прохоров Александр Юрьевич
Главный эколог ТОО «Казгипроцветмет» - Шмельникова Татьяна Михайловна.

Представители СМИ:

Корреспондент газеты «Целинное знамя» – Шорбан Светлана Павловна.
Редакция «Жарқайың тынысы»- Саухимов Темирбек Зейнелович.

Общественность:

Жители г.Державинск и поселков Ушкарасу, Тасаоткель- список прилагается.
Представитель НДП «Нур Отан» - Мынбаев Жанат Тасбулатович».
Общественные слушания открыли: Аким Жаркаинского района Уисимбаев Аскарбек Съезбекович.

Единогласным решением участников были избраны:

Председатель собрания - Уисимбаев Аскарбек Съезбекович - Аким Жаркаинского района.
Секретарь – Махамбетова Нургуль Нурсеитовна.

- утверждена повестка общественных слушаний:

- Ознакомление общественности и одобрение материалов «Предварительной оценки воздействия на окружающую среду» технико-экономического обоснования проекта «Строительства горно-металлургического комплекса на базе месторождения «Масальское» в Акмолинской области».

7. Выступили:

Директор ТОО «Масальский ГОК» - Куанышбаев Р.А. представил представителей ТОО «Масальский ГОК» и ТОО «Казгипроцветмет» и ознакомил с общей информацией по проекту.

Главный инженер ТОО «Масальский ГОК» Ермеков М.Т. проинформировал присутствующих с основными технологическими решениями и основными параметрами проектируемого горно-обогатительного комплекса.

Главный инженер проекта ТОО «Казгипроцветмет» - Прохоров А.Ю. представил презентацию и информировал об основных технико-экономических показателях проекта «Строительство горно-металлургического комплекса на базе месторождения «Масальское» в Акмолинской области».

Главный эколог ТОО «Казгипроцветмет» - Шмельникова Татьяна Михайловна представила доклад по теме: Предварительная оценка на окружающую среду проекта «Строительство горно-металлургического комплекса на базе месторождения «Масальское» в Акмолинской области».

Содержание выступления директора ТОО «Масальский ГОК» - Куанышбаев Р.А.:

ТОО «Масальский горно – обогатительный комбинат» является дочерней компанией АО «НГК «Тау-Кен Самрук» и реализует проект «Строительство горно-металлургического комплекса на базе месторождения «Масальское» в Акмолинской области». Товарищество владеет контрактом №2519 от 24 декабря 2007 года на разведку и добычи железных руд на месторождении Масальское Акмолинской области. Цель проекта: строительство горно-металлургического комплекса с внедрением высокоэффективных инновационных технологий, добыча руд с последующей переработкой, производство по выпуску продукции стального проката мощностью до 1 млн т готовой продукции, а также создание порядка 3000 рабочих мест во время эксплуатации.

Содержание выступления главного инженера ТОО «Масальский ГОК» Ермекова М.Т.:

Месторождение железосодержащих руд «Масальское» открыто в 40-х годах прошлого столетия, первичная разведка проведена в 50-х, доразведка и подготовка к коммерческому освоению выполнена в 2000-х. На сегодняшний день месторождение Масальское обладает большими запасами руды с неглубоким залеганием, но содержание железа в руде является низким, что затрудняет привлечение внешних инвесторов. Проект реализуется под эгидой национальной горнорудной компании АО «Тау-Кен Самрук», участника ТОО «Масальский ГОК», являющегося оператором проекта. Для разработки месторождения и строительства комплекса Товарищество планирует привлечение заемных средств через китайский банк. Исполнителями на стадии строительства также выступят китайские компании. С вводом металлургического комплекса ожидается улучшение социально-экономических условий региона, создание существенного количества рабочих мест, стимулирование развития малого и среднего бизнеса. Увеличение отчислений в бюджет помогут поднять на новый уровень экономическую ситуацию не только в Жаркаинском районе, но и в целом в Акмолинской области.

Содержание выступления Главного инженера проекта ТОО «Казгипроцветмет» - Прохорова А.Ю.:

Проектный институт «Казгипроцветмет» является разработчиком технико-экономического обоснования проекта «Строительство горно-металлургического комплекса на базе месторождения «Масальское» в Акмолинской области». В составе ТЭО проекта выполнена предварительная оценка воздействия на окружающую среду (ПредОВОС), которая представлена сегодня на общественных слушаниях.

Общественности были представлены схема ситуационного плана, схема сводного плана промплощадок с указанием основных объектов и карьера, схема расположения технологических узлов металлургического завода, генеральный план проекта. Мощность предприятия составит: горное производство -11 млн. тонн руды в год, обогатительная фабрика – 1,2 млн. тонн в год железосодержащего концентрата, доменное производство – 1 050 000 тонн жидкого чугуна, сталеплавильное производство – 970 тыс. т в год стальных заготовок, прокатное производство – 940 тыс. т/год стального проката. Были представлены основные технико-технические решения с кратким разъяснением горного производства, обогатительной фабрики, металлургического завода, объектов вспомогательного назначения, хвостового хозяйства.

Производительность карьера по добыче руды определена техническим заданием на разработку ТЭО, потребностью металлургического комплекса, в соответствии с горнотехническими условиями и составляет 11,0 млн. тонн руды в год. Исходя из запасов руды, находящейся в контуре карьера и принятой производительности карьера срок эксплуатации карьера составит 61 год.

Планируется строительство инфраструктурных объектов:

- ЛЭП с Есильской подстанции;
- водовода с реки Есиль (Ишим);
- железнодорожной ветки со станции Приишимская, с мостовым переходом через реку Ишим;
- автомобильной дороги до шоссе Есиль-Державинск, с мостовым переходом через реку Ишим.

Представлен социальный раздел ТЭО: списочная численность трудящихся горно-металлургического комплекса на проектную производительность составит 5256 человек, из них рабочих – 4726 человек, инженерно-технических работников – 530 человек.

В том числе численность основного производства составит 2241 человек:

карьер – 541 человек

рабочих – 513 человек,

руководителей, специалистов, служащих – 28 человек;

обогатительная фабрика – 207 человек

рабочих – 176 человек,

руководителей, специалистов, служащих – 31 человек;

металлургический комбинат – 1493 человека

рабочих – 1345 человек,

руководителей, специалистов, служащих – 148 человек.

Численность вспомогательного производства и общекомбинатских служб составит 3015 человек: рабочих - 2692 человека, ИТР - 323 человека.

Содержание выступления Главного эколога проекта ТОО «Казгипроцветмет» - Шмельниковой Т.М.:

В границах технико-экономического обоснования согласно Экологическому кодексу Республики Казахстан разработан раздел ПредОВОС, целью которого является определение потенциальных воздействий, связанных с хозяйственной деятельностью горно-обогатительного комплекса на окружающую среду, выявление основных экологических и социальных рисков и разработка плана мероприятий по минимизации всех потенциальных воздействий.

Разработанными проектными решениями планируется добывать открытым способом в карьере руду, обогащать её с получением концентрата, далее поэтапно производить агломерат, чугун, стальные заготовки и конечную продукцию в виде проката строительного и машиностроительного в количестве около 1 млн тонн в год.

Природная небольшая глубина залегания руд от поверхности, значительная протяженность рудных тел по простирианию, благоприятные гидрогеологические условия, несложные инженерно-геологические и горнотехнические условия определили условия разработки утвержденных запасов Масальского месторождения открытым способом. Из-за технической нецелесообразности подземный способ отработки в ТЭО не рассматривался.

Предусмотренная проектными решениями технология обогащения руд Масальского месторождения методом магнитной сепарации является хорошо

отработанной, наиболее экономически эффективной традиционной схемой для данного вида железных (ванадийсодержащих титаномагнетитовых) руд.

Металлургический способ переработки полученного концентраты был определен на основе сравнительного экономического анализа возможных способов переработки данного вида железных руд. Процесс доменной плавки с предварительным получением агломерата применительно к рудам Масальского месторождения показал наибольшую экономическую эффективность и целесообразность.

С целью компактного размещения горно-металлургического комплекса и снижения количества занимаемых земель изначально предусмотрено сосредоточить обогатительное и металлургическое производства в непосредственной близости к горному объекту.

Для обеспечения ведения технологического процесса на горно-металлургическом комплексе предусмотрены объекты вспомогательного назначения и вахтовый поселок. Общая списочная численность работающего персонала горно-металлургического комплекса составит около 4000 человек.

Перед началом разработки ТЭО строительства горно-металлургического комплекса на базе железорудного месторождения Масальское были выполнены инженерно-экологические изыскания с целью оценки существующего (фактического) состояния окружающей среды промплощадки, включая оценку уровней загрязнения основных компонентов окружающей среды, выявление возможных экологических нарушений, использование результатов экологических исследований при последующем экологическом мониторинге и контроле. Исследования проведены специалистами ТОО НИЦ «Биосфера Казахстан» г. Караганды и представлены в виде «Отчета»:

По степени загрязнения атмосферного воздуха территория относится к умеренной зоне. На сегодняшний день Филиал РГП «Казгидромет» не располагает сведениями о фоновых концентрациях загрязняющих веществ на месторождении Масальское.

В отобранных пробах почв содержание бериллия, ванадия, мышьяка и марганца в почвах месторождения низки и не превышают санитарные нормы, содержание свинца, цинка, никеля, меди превышает санитарные нормы, что обусловлено природной геохимической аномалией, связанной с наличием рудных тел.

Концентрации микроэлементов в поверхностных водах (оз. Масальколь, Карагайлыколь, Ирдынколь, Шоптиколь) за исключением марганца не превышают допустимые нормы. Воды большинства поверхностных озер являются пресными за исключением является оз. Шоптыколь.

Радиометрические наблюдения на участке и в районе месторождения Масальское были проведены в полном объеме в комплексе с геолого-съемочными и геологоразведочными исследованиями, в результате проведенных работ перспективных радиоактивных аномалий не установлено. Радиационная обстановка на участке месторождения «Масальское» характерна для данного региона, мощность амбиентной эквивалентной дозы колеблется в диапазоне 0,07-0,14 мкЗв/ч, что значительно ниже нормативных значений, плотность потока радона на порядок ниже нормативных значений. -

При разработке ПредОВОСа были охвачены все основные элементы биосфера: недра, почвы, водный и воздушный бассейны, растительность и животный мир. По результатам рассмотрения были сделаны следующие выводы:

Планируемая мощность рудника по календарю добычи руды составляет 11 млн тонн руды в год, при этом ежегодный объем выемки, с учетом вскрышных работ будет доведен до 8,5 млн м³, срок эксплуатации карьера составит 61 год.

Максимальная глубина карьера в его конечном развитии составит 305 м, а площадь карьера на уровне земной поверхности – 2,5 км², в результате к концу отработки карьера будет образована полость объемом около 430 млн м³.

Отработка карьера приведет к нарушению сплошности горного массива и сдвижению горных пород, поэтому воздействие добычи руды на месторождении

Масальское оценивается как высокое. По окончании отработки месторождения карьер будет оставлен под заполнение подземными водами и постепенно в нем сформируется водоем, но зеркало этого водоема будет находиться существенно ниже верхней кромки карьера. По периметру карьера будут установлены предупреждающие щиты об опасности падения с высоты. Ведущие в карьер дороги будут пересыпаны насыпями, исключающими проезд в отработанный карьер транспорта.

К моменту окончания горных работ поверхность отвалов будет спланирована бульдозерами и перекрыта плодородным почвенным слоем, после этого она будет засеяна многолетними травами, устойчивыми к низкой влажности почв в летний период.

При размещении горно-металлургического комплекса площадь земельного отвода в постоянное пользование составит 4337,72 га, на которой будут размещены карьер с отвалами вскрышной породы, обогатительная фабрика с хвостохранилищем и отвалами хвостов сухой магнитной сепарации, металлургическое производство с отвалами технологических отходов, объекты инфраструктуры и транспортные сети, вахтовый поселок.

На период строительства во временное пользование дополнительно будут отведены земли площадью 345,42 га, которые по окончании строительства будут приведены в первоначальное состояние.

Воздействие на почвы и земную поверхность при строительстве горно-металлургического комплекса оценивается как высокое. Строительство и эксплуатация проектируемых объектов горно-металлургического комплекса создает на территории новые топографические формы, изменения рельефа поверхности будут долговременными.

Основными видами антропогенного воздействия на растительность станут:

- физическое уничтожение растительного покрова в результате проведения земляных работ при строительстве комплекса;
- воздействие загрязняющих веществ через атмосферу при эксплуатации комплекса;
- воздействие загрязняющих веществ через почву.

Учитывая непрерывный режим работы комплекса, воздействие вредных выбросов в атмосферу на растительность будет постоянным по месту и времени в течение года.

Расположение Масальского месторождения - район местообитания с низкой значимостью диких животных, так как территория подвержена антропогенному воздействию и большая часть занята посевными полями. Дальнейшее изъятие территорий для местных популяций диких животных приведет к расселению на сопредельные аналогичные территории.

Со строительством комплекса неизбежно связана фрагментация мест обитания, т.е. искусственное разграничение естественных природных местообитаний за счет постройки автомобильных дорог, трубопроводов и др. строений. В будущем, после завершения деятельности горно-металлургического комплекса, сооружения и производственные корпуса будут по возможности перепрофилированы, а территории объектов, подлежащих ликвидации, рекультивированы и возвращены государству.

По перечню и количеству выбрасываемых в атмосферный воздух загрязняющих веществ горно-металлургический комплекс относится к объекту I категории опасности. Всего от горно-металлургического комплекса в атмосферный воздух будет выбрасываться 39 загрязняющих веществ из 60 источников. По степени воздействия на организм человека все загрязняющие вещества относятся к 2, 3 и 4 классам опасности. Проектными решениями предусмотрены мероприятия по снижению выбросов загрязняющих веществ в атмосферный воздух,

Предусмотренное пылегазоочистное оборудование предназначено в основном для очистки от пыли и сернистого ангидрида. Принятое очистное оборудование соответствует современным аналогам действующих производств, при реализации проектных решений общее снижение выбросов загрязняющих веществ составит около 97000 тонн в год.

Учитывая, что объекты горно-металлургического комплекса расположены в непосредственной близости друг к другу, для предприятия в целом установлена единая нормативная санитарно-защитная зона за счёт сопряжения санитарно-защитных зон от отдельных производственных объектов. Расчет рассеивания показал, что по всем загрязняющим веществам приземные концентрации на границе единой санитарно-защитной зоны не превысят гигиенические нормативы качества атмосферного воздуха для населенных мест.

В целом, воздействие на атмосферный воздух оценивается как среднее и выражается в выбросе загрязняющих веществ от стационарных источников в количестве около 24246 тонн в год, от передвижных – 6983 тонн в год.

Ожидаемое воздействие физических факторов (шум, вибрация, электромагнитные излучения, радиационный фон) на границе СЗЗ не превысит санитарные нормы.

Воздействие на водный бассейн района в результате намечаемой хозяйственной деятельности горно-металлургического комплекса определяется главным образом годовым забором свежей воды из реки Ишим в объеме 11,6 млн м³. Для сокращения потребления свежей речной воды и предотвращения сбросов сточных вод предусматриваются оборотные системы водоснабжения. Бытовые, производственные, дождевые стоки подвергаются очистке. Проектными решениями не предусматривается сброс сточных вод в поверхностные водные объекты.

В процессе эксплуатации горно-металлургического комплекса образуются технологические отходы (вскрышные породы, хвосты сухой и мокрой магнитной сепарации, шлаки, золошлаки) и отходы потребления (ТБО).

Все отходы размещаются на специально подготовленных территориях с целью снижения воздействия на окружающую среду при их размещении (рисунок 4.1).

Общее количество вскрышных пород, складируемых в отвалах составит около 542 млн т. за весь период отработки карьера, общее количество складируемых технологических отходов обогатительного, металлургического производства и котельной – около 167 млн тонн. Все технологические отходы складируются селективно с возможностью реализации их при появлении спроса.

Отходы, образующиеся при эксплуатации оборудования и помещений, а также в результате жизнедеятельности работающего персонала складируются на собственном полигоне ТБО, либо передаются сторонним организациям по договорам.

С пуском горно-металлургического комплекса эксплуатацию будет разработана программа производственного экологического контроля, основными целями которого является обеспечение выполнения в процессе хозяйственной деятельности мероприятий по охране окружающей среды, рациональному использованию и восстановлению природных ресурсов, обеспечение соблюдения требований, установленных законодательством в области охраны окружающей среды.

При строительстве и эксплуатации горно-металлургического комплекса воздействие на социально-экономические аспекты оценивается как позитивно-значимое прежде всего для региональной экономики, так как кроме работающих вахтовым методом на горно-металлургическом комплексе для работы будет привлечено значительное число населения из близлежащих населённых пунктов.

В целом, воздействие производственной и хозяйственной деятельности горно-металлургического комплекса на окружающую среду оценивается как допустимое, так как производственная деятельность комплекса существенно не нарушит существующего экологического равновесия при несомненно крупном социально-экономическом эффекте – обеспечении занятости населения, получения товарной продукции с вытекающими из этого другими положительными экономическими последствиями.

В процессе эксплуатации горно-металлургического комплекса будет контролироваться соблюдение Законов Республики Казахстан, касающиеся охраны

окружающей природной среды, безопасности работающего персонала и проживающего вблизи населения.

8. Вопросы, предложения и замечания участников собрания и представителей общественности:

1) Вопрос от Акима Жаркаинского района Уисимбаева А. С. – председателя общественных слушаний.

Благодарю всех за выступление. Данный проект очень важен для нашего региона и для развития экономики. Данный проект имеет республиканское значение, и Акимат его поддерживает. Имеется несколько вопросов. Во время выступления было озвучено, что более пяти тысяч человек будет задействовано в проекте. Каково соотношение китайских и казахстанских рабочих? Также имеются опасения, что местные рабочие покинут рабочие места в аграрном секторе и перейдут работать в горно-металлургический комплекс в поисках высокой заработной оплаты.

Ответ: Куанышбаева Р.- директора ТОО «Масальский ГОК»: за строительство горно-металлургического комплекса до ввода в эксплуатацию отвечает и несет ответственность – китайский подрядчик, так как данный потенциальный подрядчик принимает участие в данном проекте с привлечением заемных средств. На период строительства соотношение местных и китайских работников будет координироваться в соответствие с законодательством Республики Казахстан. После ввода в эксплуатацию количество китайских работников будет минимизировано и сохранится только на период обучения местных работников и достижения проектных показателей, после чего на предприятии будут работать только местные кадры. Однако надо учитывать, что в регионе имеется проблема нехватки необходимых профессиональных кадров, в частности металлургов, обогатителей и других квалифицированных работников. Товарищество уже подписало меморандум с колледжем ГККП «Высшая техническая школа, г.Кокшетау» по подготовке средне специальных специалистов. В ближайшие годы до ввода в эксплуатацию Товарищество планирует серьезно заняться вопросами подготовки и привлечению технических специалистов.

Ответ: Ермекова М.Т. – главного инженера ТОО «Масальский ГОК. Касательно работников занятых в аграрном секторе – работодателям уже в настоящее время необходимо задуматься, как заинтересовать местные рабочие кадры, так как на промышленных предприятиях заработка оплата выше. Это касается внедрения технологий по интенсификации производства. В данном случае в выигрыше окажутся профессиональные работники, которые будут иметь право выбора, что не так уж и плохо. Надо учитывать, что данный проект будет масштабным и человеческих ресурсов г. Державинск и г. Есиль недостаточно. Будут привлекаться специалисты с других регионов, в частности мы планируем привлечь специалистов с г. Аркалык, которые будут высвобождаться в связи с сокращением деятельности Тургайского бокситового рудоуправления.

2) Вопрос от Акима Жаркаинского района Уисимбаева А. С. – председателя общественных слушаний.

В 12 км от расположения планируемого горно-металлургического комплекса расположено село Ушкарасу. В данном селе имеются здания и объекты (школа, контора и другие), которые можно восстановить и применить по назначению. Имеются дороги и электричество. Можно ли рассмотреть село Ушкарасу под планируемый вахтовый поселок?

Ответ: Куанышбаева Р.- директора ТОО «Масальский ГОК»: В настоящее время на этапе ТЭО мы рассматриваем расположение вахтового поселка на территории комплекса. Так как данный поселок предусмотрен для технических работников, привлекаемых по вахтовому методу соответственно вахтовый поселок должен быть на территории района металлургического комплекса.

Ответ: Прохорова А.Ю. -главного инженера проекта ТОО «Казгипроцветмет»: Данный вариант села Ушкарасу в качестве вахтового поселка возможно рассмотреть на следующей стадии, то есть провести обследование и оценку зданий и объектов, инфраструктуры. После получения заключения можно будет делать выводы.

Ответ: Ермекова М.Т. ТОО «Масальский ГОК»: Есть несколько причин, почему место вахтового поселка было определено на территории проекта. Это прежде всего суровый климат, особенно в зимнее время. Процесс производства является непрерывным и несет в себе техногенные опасности, в связи с чем ключевые специалисты должны быть в пешей доступности в любое время суток. Но для села Ушкарасу это будет существенным импульсом, как близлежащего населенного пункта. Возможно, сотрудники предпочтут строить или скупать дома, привозить семьи, тогда и будут решаться вопросы восстановления старых зданий и социальных объектов, что благоприятно скажется в экономическом плане для села. Также проект окажет благоприятное влияние на развитие станции Прииштимская и на сам город Державинск.

3) *Вопрос от Акима Жаркаинского района Уисимбаева А. С. – председателя общественных слушаний.*

На сколько лет рассчитано строительство железной и автомобильной дорог через р.Ишим?

Ответ: Прохорова А.Ю. -главного инженера проекта ТОО «Казгипроцветмет»: строительство железной и автомобильной дорог через р.Ишим рассчитано на 2,5 года с 2018 по 2020 годы.

4) *Вопрос от Акима Жаркаинского района Уисимбаева А. С. – председателя общественных слушаний.*

Акимат Жаркаинского района может предоставить два пятиэтажных дома для сотрудников Масальского ГОКа. Есть возможность сделать проект и провести госэкспертизу. Но данные два пятиэтажных дома необходимо восстановить, что послужило бы хорошим импульсом для развития г. Державинск.

Ответ: Куанышбаева Р.- директора ТОО «Масальский ГОК»: В 2017 год планируется приступить к этапу проектирования, данное предложение будет рассмотрено в дальнейшей перспективе.

5) Вопрос от руководителя кадровой службы Жаркаинского акимата –Подрезова Н.В.

Можно ли будет в дальнейшем опубликовать список востребованных специальностей для местного населения?

Ответ: Куанышбаева Р.- директора ТОО «Масальский ГОК»: да конечно, позже Товарищество может предоставить список Акимату Жаркаинского района.

6) Вопрос Акима Жаркаинского района Уисимбаева А. С. – председателя общественных слушаний.

Интересует вопрос воды с реки Ишим, ежегодное необходимое количество воды для Масальского ГОКа?

Ответ: Ермекова М.Т. ТОО «Масальский ГОК»: Водопотребление предприятия планируется компенсировать за счет сброса очищенных вод города Астана, который находится выше по течению, по предварительным данным это порядка 90 млн. кубических метров в год. Из этого объема мы запрашиваем 20 млн. куб. метров. В реальности за счет внедрения природоохранных мер мы ожидаем снижения водопотребления вдвое. У предприятия нет химических стоков, вода используется для физического смачивания руды и охлаждения металлургических агрегатов. Водопотери будут в основном за счет естественного испарения, что благоприятно повлияет на количество осадков в регионе.

7) Вопрос от руководителя отдела занятости Жаркаинского акимата – Нурмагамбетова Г.М.

Какая категория людей может претендовать на переобучение? Сможет ли на переобучение претендовать местное население?

Ответ: Куанышбаева Р.- директора ТОО «Масальский ГОК»: дополнительно в адрес акимата от Товарищества будет выслан перечень востребованных специальностей, большая часть из списка это средне-специальные работники. Выпускники технических колледжей или других специальных учебных заведений будут проходить теоритическое обучение и практику на самом заводе. Некоторые группы с высшим образованием будут направлены на обучение на заводы – производители оборудования. По окончанию обучения работники должны будут отработать определенный срок на производстве. Конечно же местное население может претендовать на переобучение и возможно даже будет наблюдаться дефицит кадров.

Ответ: Прохорова А.Ю. –главного инженера проекта ТОО «Казгипроцветмет»: Контрактом на недропользования предусмотрены отчисления с каждой добытой тонны руды на обучение персонала. Поэтому эти деньги обязательно будут потрачены на обучение персонала, и предприятие будет отчитываться перед государством за обучение персонала. Будут созданы специализированные центры обучения возможно на базе Масальского или в г. Державинск на усмотрение предприятия.

8) Вопрос от руководителя отдела архитектуры Жаркаинского акимата – Ахметова А.М.

Так как, я являюсь человеком местным, обеспокоен экологическими вопросами, эколог Шмельникова Татьяна выступила с докладом, но все же есть обеспокоенность, как это будет сказываться на здоровье людей?

Ответ: Ермекова М.Т. ТОО «Масальский ГОК»: Предприятие будет комплектоваться современным оборудованием, например в газоочистке, пылеудалении, предусмотрена утилизация доменного газа и прочие технологии. Металлургический комплекс удален на 60 километров от г.Державинск и г.Есиль, что минимизирует его воздействие на наиболее населенные пункты региона. Также предприятие выгодно расположено по отношению к этим городам с учетом розы ветров. Вокруг предприятия предусмотрена санитарно-защитная зона.

Ответ: Шмельникова Т.М. –главного эколог ТОО «Казгипроцветмет»: Как отмечалось, предприятие имеет санитарно-защитную зону, за которой, предельно допустимые концентрации (ПДК) веществ не будут превышать допустимых норм, определяемых проектом ОВОС, который будет разрабатываться и согласовываться в соответствии с законодательными требованиями для данных типов производств. Естественно, присутствует зона влияния на окружающую среду, которая с учетом аналогичных объектов может простираться до 30 км. По нашей оценке, влияние на экологию города будут несущественным.

Ответ: Прохорова А.Ю. –главного инженера проекта ТОО «Казгипроцветмет»: на заводе будут применяться современные методы ведения технологических процессов, при котором доменный газ полностью закачивается в промежуточные резервуары, а за тем в смеси с газом используется в технологических процессах.

9) Вопрос от главного специалиста ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Акмолинской области» – Кубитаева А.А.

Будут ли предусмотрены водоочистные сооружения?

Ответ: Шмельникова Т.М. –главного эколог ТОО «Казгипроцветмет»:

Водоочистные сооружения являются обязательными. Бытовые стоки после очистки будут направляться в производственный цикл. Твердые отходы будут складироваться на полигоне.

10) Вопрос от индивидуального предпринимателя Есенбаева Кайрата:

В районе месторождения присутствуют источники радиации. Возможно ли распространение радиации при проведении вскрышных работ?

Ответ: Прохорова А.Ю. –главного инженера проекта ТОО «Казгипроцветмет»:

При исследовании данного месторождения, в регионе проведения горных и строительных работ источников радиоактивности не выявлено. Имеется справка на отсутствие радиоактивности.

Основные выводы по итогам обсуждения:

Представителями Заказчика, ТОО «Масальский ГОК» и представителями Исполнителя раздела «Предварительная оценка воздействия на окружающую среду» технико-экономического обоснования проекта «Строительство горно-металлургического

комплекса на базе железорудного месторождения Масальское в Акмолинской области» представлена подробная информация по содержанию проекта и оценке ее воздействия на окружающую среду региона. На все вопросы представителей общественности были представлены обстоятельные и понятные объяснения. По итогам обсуждения, представителями общественности было отмечено, что проект имеет большую значимость как для района, так и для региона в целом. Реализация данного проекта давно ожидается жителями района и будет способствовать улучшению социально-экономической ситуации в регионе, позволит обеспечить население рабочими местами, предотвратит отток молодежи, расширит налогооблагаемую базу и в целом будет иметь положительный эффект.

1. Считать общественные слушания состоявшимися.

2. Одобрить материалы Оценки воздействия на окружающую среду к проекту, по предварительной оценке, воздействия на окружающую среду проекта «Строительство горно-металлургического комплекса на базе месторождения «Масальское» в Акмолинской области».

Председатель общественных слушаний:

Уисимбаев А. С.

Секретарь общественных слушаний:

Махамбетова Н. Н.